

Onderwerp	Ontwerp Warmteprogramma 2026
Zaaknummer	12375-2026
B&W vergadering	7 april 2026
Integrale advisering	Strategisch adviseur duurzaamheid; Justin Brunsting. Communicatie adviseur; Rianne Sangers. Opgave trekker Wijken en Dorpen; Myrte de Jong. Verbinders; Ties van der Heide, Lotte Koolhof. Projectteam Langkamp; Vincent van Zuijlen en Shivane Lohuis. Adviseur economie; Niek Velderman. Accountmanager bedrijven; Pieter Nijland. Financieel adviseurs: Henry van Rossum, Herman Mulder. HR; Daphne Postma. Juridische zaken; Jeanet van Olst.
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Karin Lautenbach

Bestuurssamenvatting

Op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie¹ en de Omgevingswet is de gemeente verplicht een warmteprogramma op te stellen. Het warmteprogramma is de routekaart naar een aardgasvrije gemeente in 2050. Het warmteprogramma bevat op buurniveau het meest haalbare en betaalbare alternatief voor aardgas en een tijdspad hoe daar te komen. Het warmteprogramma is een belangrijk communicatiemiddel waarmee wij inwoners informeren over hoe de warmtetransitie wordt vormgegeven in hun eigen wijk en hoe inwoners hierbij worden betrokken. Het warmteprogramma dat het college nu vaststelt is een ontwerp. Na instemming door de gemeenteraad worden inwoners en partners geïnformeerd en kunnen zij zienswijzen indienen. Deze worden verwerkt en in Q4 van 2026 zal het definitieve warmteprogramma worden vastgesteld.

Beslispunten

1. Het ontwerp Warmteprogramma 2026 vast te stellen zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel;
2. De gemeenteraad te vragen het ontwerp Warmteprogramma 2026 te onderschrijven en hiermee in te stemmen.

¹ Treedt 1 juli 2026 in werking

Besluit

Conform

Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en de Omgevingswet is de gemeente verplicht een warmteprogramma op te stellen. Het warmteprogramma is de routekaart naar een aardgasvrije gemeente in 2050. Per wijk van de gemeente wordt hierin aangegeven wat wij het meest haalbare en betaalbare alternatief achten voor aardgas en welke stappen we de komende jaren met onze inwoners willen zetten om hier te komen. Met het vaststellen van het warmteprogramma wordt uitvoering gegeven aan de regierol die de gemeente op basis van het klimaatakkoord heeft voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. De uitgangspunten zoals vastgesteld door het college en waarmee de gemeenteraad in december 2025 heeft ingestemd vormen de leidraad voor dit warmteprogramma. Dit warmteprogramma betreft een ontwerp. Deze wordt gepubliceerd en ter inzage gelegd en iedereen kan hierop een zienswijze indienen. Naast de verplichte terinzagelegging informeren wij onze inwoners actief over het ontwerpwarmteprogramma onder andere middels publicaties in Weekblad voor Salland, de sociale media kanalen en inloopbijeenkomsten.

Beoogd effect

Met het warmteprogramma 2026 willen we onze inwoners en partners informeren over welke alternatieven voor aardgas wij haalbaar en betaalbaar achten in de gemeente Raalte in de verschillende wijken. Ook willen we hen informeren welke stappen we met onze inwoners willen zetten richting een aardgasvrij Raalte in 2050. Het warmteprogramma vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente.

Argumenten

1.1. Het warmteprogramma biedt handelingsperspectief aan onze inwoners bij het verduurzamen van hun woningen.

In het warmteprogramma is per wijk zoveel als mogelijk opgenomen welk alternatief wij zien voor aardgas in de betreffende wijk en welke stappen genomen moeten worden om hiertoe te komen. Dit biedt handelingsperspectief voor onze inwoners en biedt hen inzicht in hoe zij hun woning op een verstandige manier kunnen verduurzamen (op natuurlijke momenten). Naast het alternatief voor aardgas is ook opgenomen wat dit betekent voor het isoleren van de woning en wat de kosten hiervan zijn. Als in een bepaalde wijk de stap naar aardgasvrij nog erg groot is, of als er nog een onderzoek loopt naar een warmtebron, is dit aangegeven. Deze twee dingen kunnen ook aanleiding zijn om aan te geven dat een tussenstap met een hybride warmtepomp verstandig is. In de wijken waar dit het geval is, is dit ook aangegeven.

1.2. Het warmteprogramma biedt inzicht in de opgave voor gemeente Raalte en vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente.

In het kader van het warmteprogramma is onderzoek gedaan naar de verschillende wijken binnen onze gemeente en de energetische staat van de woningen. Ook is onderzocht welke warmtebronnen aanwezig zijn. Op basis van hiervoor gemeld onderzoek hebben wij in beeld gebracht welke stappen gezet moeten worden in het kader van de warmtetransitie. Ook hebben we in de tijdlijnen per wijk aangegeven waar we de komende jaren op in willen zetten en welke doelen we stellen. Dit biedt voor de komende jaren een stevig houvast voor de uitvoering van de warmtetransitie.

1.3. In het warmteprogramma sluiten we aan bij de door het college vastgestelde uitgangspunten voor het warmteprogramma.

Ter voorbereiding op het warmteprogramma 2026 heeft het college uitgangspunten vastgesteld waarmee de raad op 4 december 2025 heeft ingestemd. In het warmteprogramma hebben we aansluiting gezocht bij deze uitgangspunten. Zo

geven wij vorm aan onze regierol door te onderzoeken welke realistische alternatieven voor aardgas er zijn, de opgave in beeld te brengen en aan te geven welke stappen wij de komende jaren zetten om in 2050 aardgasvrij te zijn en welke capaciteit hiervoor benodigd is. We informeren inwoners actief over het warmteprogramma en bieden hen op deze manier handelingsperspectief bij het verduurzamen van hun woning. De uitvoering geven we vorm met behulp van lokale werkgroepen en we sluiten aan bij lokale initiatieven. Voor zover bekend zijn deze benoemd in het warmteprogramma en we blijven vinger aan de pols houden of er nieuwe lokale initiatieven ontstaan. Daarnaast hebben we oog voor minder draagkrachtige inwoners. Naast de bestaande isolatiesubsidies, waarbij extra subsidie beschikbaar is voor minder draagkrachtigen, gaan we in de wijken onderzoeken wat specifiek nodig is om drempels weg te nemen voor inwoners om hun woning te verduurzamen. Het warmteprogramma is deels tot stand gekomen met input vanuit de Opgave Wijken en Dorpen. Om integraliteit te borgen blijven we ook in de uitvoering samenwerken met de verschillende projectengroepen vanuit de Opgave Wijken en Dorpen.

1.4. Met het opstellen van het warmteprogramma geven we uitvoering aan een onderdeel van het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid.

In 2025 is het overkoepelend beleidsplan duurzaamheid vastgesteld. In dit beleidsplan is onder meer bepaald dat de gemeente uiterlijk eind 2026 een warmteprogramma vast zal stellen. Verder is in het overkoepelend beleidsplan bepaald dat wij gaan onderzoeken welke wijken kansrijk zijn voor de aanleg van een collectieve warmtevoorziening. Een eerste aanzet hiertoe is in dit warmteprogramma gegeven. In de wijken waar hiervoor mogelijkheden zijn is dit expliciet aangegeven. Het overkoepelend beleidsplan bepaalt dat we na vaststelling aan de slag gaan met de uitvoering. Het voorliggend warmteprogramma biedt hiervoor de basis.

2.1. Gelet op de aard van het warmteprogramma is het van belang dat de gemeenteraad hiermee instemt.

In de raadsinformatienotitie van 10 juni 2025 (31079-2025) hebben uw college de raad geïnformeerd over de verplichting een warmteprogramma op te stellen. Het vaststellen van een warmteprogramma is in principe een bevoegdheid van het college. Echter, het warmteprogramma bevat niet alleen uitvoeringszaken, maar ook onderliggende keuzes op hoofdlijnen. Bovendien heeft de warmtetransitie grote impact op onze inwoners. Daarom is het van belang dat ook de gemeenteraad instemt met het (ontwerp) warmteprogramma en heeft uw college met de gemeenteraad afgesproken dat zij hiertoe de mogelijkheid krijgt.

Duurzaamheid

Het opstellen van een warmteprogramma heeft als doel bij te dragen aan de landelijke klimaatdoelstellingen. Met het opstellen van het warmteprogramma wordt een aanpak geformuleerd om het gasverbruik binnen de bebouwde omgeving af te bouwen en daarmee de uitstoot van CO₂ te verminderen.

Kanttekeningen

1.1. Er zijn nog steeds onzekerheden in de warmtetransitie.

In het warmteprogramma hebben we geprobeerd waar mogelijk een zo duidelijk mogelijk beeld te schetsen van welke alternatieven wij zien voor aardgas. Daarbij zijn wij uitgegaan van de huidige kennis en informatie, bijvoorbeeld omtrent de (beperkte) beschikbaarheid van groen gas en waterstof voor woningen. Echter, we weten op dit moment niet alles en in de periode tot 2050 kunnen nog dingen veranderen. Ook moet er op een aantal plekken nog nader onderzoek worden gedaan naar mogelijke warmtebronnen. Daarnaast weten we nu nog niet of onze geplande acties daadwerkelijk het gewenste effect gaan hebben. Ten slotte zijn er ook externe factoren die van invloed zijn op (de snelheid van) de warmtetransitie, zoals stijgende gasprijzen door geopolitieke ontwikkelingen. Hoewel we nog niet alles weten, hebben we op basis van wat we wel weten zoveel mogelijk duidelijkheid proberen te scheppen in het warmteprogramma. Stilzitten en afwachten is gelet op de opgave bovendien geen optie. Vanwege de hierboven geschetste onzekerheden blijft er ruimte om het programma bij te stellen. We zullen de voortgang continu monitoren. Iedere 5 jaar moeten wij het warmteprogramma herzien. Dat biedt de mogelijkheid om waar nodig zaken aan te passen. Dit sluit aan bij het geformuleerde uitgangspunt 'flexibel omgaan met onzekerheden'.

1.2 Onderzoek naar milieueffecten vindt nog plaats

Omdat voor een aantal wijken al duidelijk is wat het alternatief gaat worden voor aardgas, moeten op basis van de Omgevingswet de milieueffecten hiervan in beeld gebracht worden middels een vormvrije MER-beoordeling. Deze MER-beoordeling is nog niet afgerond. Deze wordt op een later moment aan de stukken toegevoegd, voordat het ontwerp-warmteprogramma wordt besproken in de rond de tafel vergadering van de gemeenteraad. Omdat 'haalbaar en betaalbaar' leidend is, zal de MER-beoordeling geen doorslaggevende rol spelen bij de keuze voor de mogelijke alternatieven. Wel geeft het mogelijk interessante inzichten in de milieueffecten, waarmee we bij de uitvoering rekening kunnen houden.

1.3 Financiële middelen na 2030 zijn nog niet bekend.

De financiële middelen zijn toereikend tot en met 2030, na 2030 is er onzekerheid over de financiering. Voor medewerkers met een contract voor onbepaalde tijd is er na 2030 mogelijk geen financiële dekking. In het huidige coalitieakkoord 'Aan de slag-Bouwen aan een beter Nederland' is wel de intentie uitgesproken over het beschikbaar stellen van financiële middelen tot en met 2040.

Financiën en Fiscale aspecten

Het warmteprogramma vormt de basis voor de uitvoering van de warmtetransitie in onze gemeente. Om daadwerkelijk de in het warmteprogramma beschreven stappen te kunnen zetten, te kunnen monitoren op de doelen en de omschreven participatie vorm te geven is extra capaciteit benodigd. Wij schatten in dat er € 451.000 aanvullend benodigd is. Hieronder een overzicht van de ingeschatte aanvullend benodigde middelen en de totale ingezette middelen voor het warmteprogramma.

	FTE	Som
Extra capaciteit warmteprogramma	3,28	€ 406.000
Maatwerkadviezen		€ 45.000
Tussentelling: aanvullende middelen warmteprogramma		€ 451.000
Bestaande capaciteit warmteprogramma	1,79	€ 244.000
Totale inzet warmteprogramma	5,07	€ 695.000

Jaarlijks is er ongeveer 1,2 miljoen beschikbaar vanuit de CDOKE-middelen. Voor de integraliteit wordt er onderstaand een overzicht gegeven van de totale inzet van de CDOKE-middelen. De middelen voor het warmteprogramma kunnen gedekt worden uit de jaarlijkse CDOKE-middelen. Uit onderstaand overzicht blijkt dat met de invulling van het warmteprogramma, nagenoeg alle CDOKE-middelen ingezet zijn.

Onderdeel	Kosten
Kosten warmteprogramma	€ 695.000
Reguliere loonkosten CDOKE	€ 428.000
Kosten SMP	€ 30.000
Totaal	€ 1.153.000

Conform de richtlijnen financieel beleid wordt de aanvullende inzet op het warmteprogramma verwerkt als een autonome ontwikkeling in de begroting 2027.

Vervolg

Na vaststelling van het ontwerp warmteprogramma wordt deze voor instemming aan de gemeenteraad voorgelegd. Als de gemeenteraad instemt met het ontwerp wordt het ontwerp, conform de vereisten in de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Naast de formele ter inzagelegging worden onze inwoners en partners ook via andere kanalen geïnformeerd en worden inloopbijeenkomsten georganiseerd om zoveel mogelijk mensen te informeren. Gedurende deze periode kunnen inwoners en partners nog dingen meegeven wat kan leiden tot een verbetering van het ontwerpprogramma. In Q4 zal het definitieve warmteprogramma ter besluitvorming worden voorgelegd aan het college en zal de raad gevraagd worden hiermee in te stemmen.

Communicatie

De belangrijkste functie van het warmteprogramma is een middel om te communiceren over de warmtetransitie. Daarom worden, zodra het warmteprogramma in ontwerp is vastgesteld, onze inwoners hier zo goed als mogelijk over geïnformeerd via verschillende kanalen. Ook worden informatiebijeenkomsten georganiseerd. Naar aanleiding hiervan kunnen inwoners nog input geven in aanloop naar vaststelling van het definitieve warmteprogramma. Omdat het warmteprogramma een programma is onder de Omgevingswet, wordt deze via het Omgevingsloket gepubliceerd. Dit biedt inwoners de mogelijkheid om hun eigen wijk op te zoeken en alleen de voor hun relevante informatie te zien. Tevens is de publicatie in het Omgevingsloket 'interactief'. Dit betekent dat in de publicatie in het Omgevingsloket begripsomschrijvingen en interne en externe linkst direct zichtbaar zijn.

Het warmteprogramma zelf biedt ook informatie over hoe we omgaan met participatie en communicatie in de uitvoering. Voor veel wijken geldt dat voorgesteld wordt werkgroepen te vormen met inwoners en vertegenwoordigers van energiecoöperaties en plaatselijk belang om hen mee te laten denken over de aanpak in de wijk. Per wijk is aangegeven hoe we dit vorm willen geven. Een overzicht van de manier waarop we participatie hebben vormgegeven bij het opstellen van het warmteprogramma en hoe we dit vorm zullen geven bij de uitvoering is weergegeven in Hoofdstuk 8. Participatie.

Bijlagen

Bijlage 1. Ontwerp Warmteprogramma 2026

Bijlage 2. Bijlage Warmteprogramma, evaluatie warmtevisie 2021 CONCEPT

Bijlage 3. Bijlage Warmteprogramma, Quickscan warmtebronnen Raalte CONCEPT

Bijlage 4. Persbericht